

Nr 1018

Av herr Norrby m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 44, med förslag till lag om vissa kommunala befogenheter inom turistväsendet.

(Lika lydande med motion nr 785 i Första kammaren)

De borgerliga primärkommunerna föreslås i proposition nr 44 få vidgade befogenheter inom turistväsendet. Tidigare har kommunerna haft möjlighet att rent allmänt främja turismen genom att t. ex. inrätta turistbyråer eller ge stöd åt lokala turistorganisationer. Nu kommer de, om departementschefens förslag bifalles, att även kunna uppföra och driva anläggningar för olika former av turism — dock med den allmänna inskränkningen att de åtgärder som vidtas ej får syfta till att ge affärsvinst. Vidare skall generellt gälla att det kommunen företar sig skall vara påkallat för att främja turistväsendet.

Propositionen har betydande förtjänster. Remissopinionen till utredningsförslaget är också i stort sett enhälligt positiv. Turismen är av stor ekonomisk betydelse för många kommuner bl. a. genom att den skapar nya arbetstillfällen. En snabb efterfrågeökning och ofta förekommande lönsamhetsproblem i samband med driften av fritidsanläggningar har gjort att kommunala initiativ ofta varit erforderliga för att fylla det verkliga behovet av turisthotell, semesterbyar m. m. Åtgärder av såväl stat som kommun har därför blivit allt vanligare.

Lagförslaget i proposition nr 44 innebär också ett välbehövligt klargörande vad gäller omfattningen av kommunernas kompetens inom turistnäringen. Ovissheten har i många kommuner varit stor, vilket verkat hämmande på deras aktivitet.

Kommunalrättskommitténs betänkande nr 9 av år 1967 har i allt väsentligt fått utgöra underlaget för propositionen. Dock har i själva lagtexten en ändring gjorts på ett sådant sätt att det nu blir möjligt att främja turismen i kommunen genom åtgärder utanför kommungränsen. Detta framgår också av departementschefens föredragning och innebär enligt vår mening en motiverad och lämplig komplettering av utredningens förslag.

Nämnda justering möjliggör gemensamma kommunala åtgärder inom kommunblock. Den kommer förmodligen också att intensifiera de interkommunala samarbetssträvandena på området. Samverkan i olika former mellan kommunerna kommer i stor utsträckning att bli nödvändig om mindre lämpliga lokaliseringar av turistanläggningar skall undvikas.

Kommunalrättskommittén har i sitt betänkande ej tagit upp frågan om landstingens befogenheter inom turistväsendet. Propositionen synes ej heller vara helt klarläggande på denna punkt, varför ett förtydligande torde vara nödvändigt. Av landstingslagens § 4 framgår att en generell kompetensutvidgning för kommunerna i viss mån också automatiskt ökar landstingens befogenheter. Å andra sidan innebär ej förslaget i föreliggande proposition en allmän utvidgning av kommunernas kompetens. I stället föreslås — i väntan på kommitténs slutbetänkande — en speciallag av provisorisk karaktär. Det kan nämnas att i 1962 års speciallag om rätt för kommun att bistå utländska studerande talas uttryckligen om att denna rätt skall gälla kommun och landstingskommun.

Som förut nämnts anser vi att det interkommunala samarbetet blir av väsentlig betydelse när det gäller åtgärder för turismens befrämjande. Även remissorganen är i stort sett eniga på denna punkt. Landstingen kan i en del fall utgöra ett lämpligt forum för denna önskade samordning. Några landsting stöder redan nu på olika sätt turistnäringen, men om en effektiv samverkan med kommunerna skall kunna komma till stånd är det givetvis angeläget att landstingen ges en kompetens i denna fråga som motsvarar primärkommunernas.

Med hänvisning till ovanstående föreslår vi,

att riksdagen vid behandlingen av propositionen nr 44 i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om förslag till förtydligande vad gäller landstingens befogenheter inom turistväsendet.

Stockholm den 26 mars 1968

Sören Norrby (fp)

Gösta Sterne (fp)

Eric Nelander (fp)

Elias Jönsson (fp)

i Ingemarsgården